

Zonder liefde,
geen geloof.
En een geloof zonder liefde
heeft geen kracht om te hopen.
Jürgen Mettepenningen

Eens zullen de deuren toch wel opengaan
en uit alle hoeken van behoud, uit alle systemen,
zullen mensen tevoorschijn treden om elkaar
voorgoed te kennen en te dienen.
Ze zullen hun eigen registers en doopboeken vergeten,
niet omzien naar hun heilige vaten en maten
maar elkanders inspiratie delen.

Van angst en moeten bevrijd, uit sleur en conventie opgestaan
zullen ze elkaar opzoeken en luisteren naar elkaars verhalen
van geloof, hoop en liefde.
Ieder zal het beste van haar traditie in de nieuwe kring inbrengen
en zonder geheimtaal zullen ze elkaar wijzer maken
over wat er vandaag moet gebeuren om ook morgen nog te leven.

Hun groeiende gemeenschap zal kerk, moskee noch tempel heten,
maar naamloos 'Mensenhuis' met eindelijk een plek,
een huis en haard voor iedereen.
Ze zullen ongewapend zijn
en zich met geweld verdedigen zal zijn als ongelooft.

God zelf, de Ene, zal erbij zijn
en wonen gelijkvloers als God met ons.
Wij houden open huis en openbare hemel.
Yechzel Landau, directeur van het Open-House project in Ramla, Israël

Maria,

Je **geloof** in Gods Geest deed je openbloeien
tot die vrije vrouw
die we kennen uit het evangelie.

Wat je **aanvoelde**
stak je niet onder stoelen of banken:
'Kind, hoe kon je ons dit aandoen?
Wat waren je vader en ik ongerust
toen we je kwijt waren'.
Lucas 2, 48

Je **attentiefol** aanwezig zijn
bracht mensen in beweging:
'Ze zitten zonder wijn'.
Johannes 2, 3
'Wat Hij u ook beveelt, doe het maar'.
Johannes 2, 5

Je **behulpzaamheid** zette je op weg:
'Maria vertrok met spoed naar het bergland,
naar een stad van Juda.
Ze ging het huis van Zacharias binnen,
en begroette Elisabeth'.
Lucas 1, 39

Je **innerlijkheid** was sterk:
'Maria bewaarde dit alles in haar hart
en dacht erover na'.
Lucas 2, 19

Je **hoop** was onwankelbaar:
'Intussen stonden bij het kruis van Jezus
Zijn moeder, Maria, de vrouw van Klopas
en Maria van Magdala'.
Johannes 19, 25

Maria,
ik ben een product van deze tijd.
Kan jij vandaag
mijn voorbeeld en hulp zijn?

Leeft in mij niet
het verlangen
naar inzet en gebed,
naar alleen zijn en gemeenschap,
naar stilte en feest,
naar opkomen voor gerechtigheid?

In zijn catechese over het Onzevader tijdens de algemene audiëntie van woensdag 13 februari 2019 wees paus Franciscus op de afwezigheid van het 'ik'.

Opvallende afwezigheid

In de tekst van het Onzevader is er een opvallende afwezigheid. Mocht ik jullie vragen wat die afwezigheid is, het zou niet eenvoudig zijn te antwoorden. Er ontbreekt een woord. Denkt allen eens na. Wat ontbreekt in het Onzevader? Wat ontbreekt? Een woord. Een woord dat in onze tijd – en misschien wel altijd – door iedereen grote waardering geniet. Welk woord ontbreekt in het Onzevader dat we elke dag bidden? Om tijd te besparen zal ik het zeggen: het woord 'ik' ontbreekt. **Nooit zegt men 'ik'. Jezus leert ons bidden door op de eerste plaats 'U' in de mond te nemen. Het christelijk gebed is dialoog.** Uw Naam worde geheiligd, Uw Rijk kome, Uw Wil geschiede. Niet mijn naam, mijn rijk, mijn wil. Ik, dat kan niet. Later wordt het wij. Heel het tweede deel van het Onzevader staat in de eerste persoon meervoud: Geef ons heden ons dagelijks brood, vergeef ons onze schulden, breng ons niet in beproeving maar verlos ons van het kwade. Zelfs de meest fundamentele verzuchtingen van de mens – zoals die om voedsel tegen de honger – alle zijn ze in het meervoud.

In het christelijke bidden vraagt niemand voor zichzelf om brood: niet geef mij, maar geef ons heden ons dagelijks brood.

Het wordt voor allen gevraagd, voor alle armen der aarde. Dat mag men niet vergeten, het woord ik ontbreekt. Men bidt met gij en wij. Dat is onderricht van Jezus. Laten we het niet vergeten.

Wij zijn gemeenschap

Waarom? Omdat in de dialoog met God geen ruimte is voor individualisme. Het gaat niet om het in de kijker stellen van de eigen problemen alsof wij de enigen ter wereld zijn die lijden. Gebed tot God is altijd het gebed van een gemeenschap van broers en zussen, wij. Wij zijn gemeenschap, wij zijn broers en zussen, wij zijn een volk dat bidt, een wij. Een gevangenisalmoezenier stelde mij ooit de vraag: Padre, wat is het tegengestelde woord van 'ik'? En ik, eenvoudige ziel, zei: Jij. Dat is het begin van oorlog. Het tegendeel van 'ik' is 'wij', zo is er vrede, wij samen. Dat is de mooie les die ik van die priester kreeg.

Gij God,
Vader en Moeder,
Aanwezige,
Onzichtbare,
vergeef ons dat wij zo weinig bidden,
te zelden ons hart, onze ziel en ons lichaam openen voor wat Gij met ons voorhebt.

Vergeef onze aarzelingen en onze angst om te bidden;
Uw stem roept ons immers wakker,
Gij vraagt aandacht voor wat buiten onze dagelijkse routines ligt,
Gij prikkelt ons om de grenzen van onze menselijkheid te verleggen,
Gij wilt dat wij voor elkaar uw beeld van gerechtigheid zijn.

Geef dan dat wij ons aan u durven toe te vertrouwen,
genees in ons wat gekwetst is,
doe groeien wat kwijnt.

Open ons hart en laat ons in onszelf, in anderen en in het heelal dat ons omgeeft
uw stromende bron van Leven en Liefde vinden.

*Stem ons af op uw stem,
Stem ons af op uw stem, uw stilte.*

Dit vragen wij u door Jezus van Nazareth, uw mensenkind, onze broer,
Hij die ons voorgaat,
vandaag en alle dagen.
Zo moge het zijn.